

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ХІМІЇ ТА ФАРМАКОГНОЗІЇ

СИЛАБУС

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	ПРАКТИКА З ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ БОТАНІКИ ТА ФАРМАКОГНОЗІЇ			
Освітньо-професійна програма	Фармація			
Рівень вищої освіти	Початковий (короткий цикл)			
Ступінь вищої освіти	Молодший бакалавр			
Галузь знань	22 Охорона здоров'я			
Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація			
Форма навчання	Денна, заочна			
Формат виробничої практики	Обов'язкова			
Мова викладання	Українська			
Рік навчання	1 рік (денна ф/н); 2 рік (заочна ф/н)			
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити / 90 годин			
	Форма навчання	Кількість годин		МК
		Практична робота	Самостійна робота	
Денна	58	30	2	
Заочна				
Контрольні заходи	<i>Вхідний контроль знань</i> – на початку практики <i>Поточний контроль</i> – під час проходження практики <i>Модульний контроль (МК)</i> – по завершенню модуля			
Бази практики	Ботанічні сади, місцеві природні угіддя, агробіостанції науково-дослідних інститутів, лісництва			
Лінк на практику	Сайт дистанційних технологій освіти Фахового коледжу НФаУ (Moodle) https://pharmagram.nuph.edu.ua/course/view.php?id=443			
Відповідальна циклова комісія	Циклова комісія фармацевтичної хімії та фармакогнозії https://college.nuph.edu.ua/фармацевтичної-хімії-та-фармакогноз/			
Контакти	college@nuph.edu.ua			
Виробнича практика та консультації	За розкладом			

Анотація виробничої практики

Практика з фармацевтичної ботаніки і фармакогнозії проводиться відповідно до навчального плану, переважно навесні або влітку у період масового цвітіння рослин. Базами практики є ботанічні сади, місцеві природні угіддя, агробіостанції науково-дослідних інститутів, лісництва

Мета виробничої практики

Оволодіння компетенціями необхідними для визначення діагностичних ознак рослинних органів лікарської рослинної сировини на живих рослинах в природі на основі морфолого-анатомічної будови лікарських рослин.

Набуття навичок догляду за культивованими рослинами відкритого та закритого ґрунту, визначення періодів і раціональних прийомів заготівлі, умов сушіння, пакування, зберігання лікарської рослинної сировини.

Закріплення навичок розпізнання домішок ботанічно близьких рослин при заготівлі та аналізі сировини. Набуття навичок гербаризації лікарських рослин

Компетентності

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою як усно, так і письмово.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здатність використовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти України, дотримуватися положень та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки.

Здатність ідентифікувати лікарську рослинну сировину, систематизувати її за класами хімічної будови біологічно активних речовин.

Програмні результати навчання

Здійснювати соціальну та професійну діяльність на основі розуміння своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Проводити професійну діяльність, базуючись на загальних цінностях та досягненнях суспільства, на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фармації, її місця у загальній системі знань та розвитку суспільства, техніки і технологій, з урахуванням її значущості для здоров'я людини та розуміння соціальних наслідків професійної діяльності.

Застосовувати знання державної та однієї з іноземних мов з метою забезпечення ефективності ділової комунікації.

Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та інформаційно-пошукові системи для вирішення практичних задач у сфері професійної діяльності.

Обирати оптимальні методи та способи розв'язання типових спеціалізованих задач в сфері фармацевтичної діяльності, оцінювати їх ефективність у контексті вирішення професійної проблеми.

Встановлювати та підтримувати ділові комунікації між учасниками сфери професійної діяльності (колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами тощо), з метою налагодження діалогу, порозуміння та досягнення очікуваного результату.

Використовувати знання, уміння та навички, які дозволять адаптуватися до можливих змін у професійній діяльності та мінливих умов праці, професійно діяти в новій ситуації.

Виконувати професійні завдання з гарантією забезпечення якості їх виконання та критично оцінювати результати роботи.

Застосовувати знання вимог нормативно-правових актів України, положень та рекомендацій належних фармацевтичних практик в процесі професійної діяльності.

Проводити професійну діяльність з дотриманням вимог санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки.

Використовувати фахову термінологію.

Ідентифікувати лікарську рослинну сировину, наявні домішки, визначати приналежність до певної фармакотерапевтичної групи за вмістом біологічно активних речовин.

Знання та вміння після проходження виробничої практики

1. Демонструвати знання та розуміння основних термінів і понять фармацевтичної ботаніки і фармакогнозії.
2. Визначати на практиці за морфологічними ознаками лікарські рослини у живому та гербаризованому вигляді.
3. Вміти визначати приналежність лікарських рослин до певних родин, класів згідно ботанічної номенклатури
4. Проводити гербаризацію, заготівлю, сушіння, первинну обробку і зберігання лікарської рослинної сировини.
5. Розпізнавати домішки морфологічно близьких видів рослин при збиранні сировини.
6. Знати правила заготівлі, сушіння отруйних рослин і дотримуватись техніки безпеки

Структура виробничої практики

Модуль 1. Практика з фармацевтичної ботаніки і фармакогнозії

Змістовий модуль 1. Морфологія, систематика, екологія, фітоценологія лікарських рослин

1. Загальне знайомство з базою практики. Основні цілі та завдання практики.
2. Інструктаж з техніки безпеки та режиму роботи.
3. Знайомство з різноманіттям життєвих форм рослинного світу.
4. Морфологія та систематика рослин.
5. Основи екології та фітоценології

Змістовий модуль 2. Заготівля, сушіння, аналіз лікарської рослинної сировини

6. Визначення ЛРС у природних умовах за морфологічними ознаками
7. Визначення ресурсів лікарських рослин
8. Гербаризація лікарських рослин
9. Заготівля ЛРС з урахуванням термінів збору. Сушіння ЛРС згідно вимог

Пререквізити

Латинська мова, органічна хімія, аналітична хімія, основи мікробіології, анатомія та фізіологія людини

Постреквізити

Фармакогнозія, фармакологія, домедична допомога, технологія ліків, фармацевтична хімія

Система оцінювання виробничої практики

Оцінювання за 100-бальною шкалою:

Кількість балів	min	max
за модуль	60	100
поточну діяльність	36	60
модульний контроль	24	40

МК проводиться у письмовій формі

Розподіл балів з дисципліни

Модуль 1. Практика з фармацевтичної ботаніки та фармакогнозії

Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)		Сума балів	МК 1	Загальна сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2			
max 30	max 30	min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100

Загальна кількість балів з дисципліни визначається як середня арифметична за змістові модулі на які структурована дисципліна. Отриманий результат конвертується в оцінку за диференційованою шкалою.

Оцінка за шкалою закладу освіти		
	Мін. бал	Макс. бал
Диференційована шкала		
Відмінно	90	100
Добре	74	89
Задовільно	60	73
Незадовільно	0	59

Критерії оцінювання навчальних досягнень	
<i>відмінно 90-100</i>	Здобувач освіти володіє узагальненими знаннями з фармацевтичної ботаніки та фармакогнозії, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовує вивчений матеріал для винесення власних аргументованих суджень у практичній діяльності. Визнає програму особистої пізнавальної діяльності, здатен до самостійного вивчення матеріалу; самостійно знаходить інформацію (наукова література, Інтернет, мультимедійні програми тощо), оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них, самостійно виконує 90 – 100 % завдань із дотриманням вимог.
<i>добре 74-89</i>	Здобувач освіти вільно оперує вивченим матеріалом, чітко тлумачить поняття та визначення; на достатньому рівні володіє вивченим матеріалом, застосовує знання при вирішенні завдань практичного характеру, вірно проводить фармакогностичний аналіз ЛРС, ідентифікацію БАР, робить висновки. Досліджує мікроскопічні ознаки ЛРС на малому на великому збільшенні мікроскопу без додаткової допомоги. Має здатність до самостійного опрацювання матеріалу на основі навчальної літератури та АНД, але потребує консультацій викладача; частково здатний виконувати додаткові завдання самостійно без критичних помилок. Виконує 74-89 % завдань із дотриманням вимог.
<i>задовільно 60-73</i>	Здобувач освіти виявляє фрагментарні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; здатен давати відповіді на прості стандартні питання, за допомогою викладача проводить макроскопічний аналіз ЛРС, визначення мікроскопічних ознак ЛРС викликає труднощі. Виконує 60-73% завдань, не дотримується вимог при виконанні завдань.
<i>незадовільно 0-59</i>	Здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни; відтворює частину навчального матеріалу, з допомогою викладача; дає відповіді лише на елементарні питання; не орієнтується в алгоритмі проведення фармакогностичного аналізу ЛРС: відсутні сформовані уміння та навички роботи з мікроскопом; навички роботи із навчальною літературою та АНД відсутні; самостійне опрацювання навчального матеріалу неможливе. Виконує не більше 59% завдань, не дотримується вимог при виконанні завдань.
Ресурсне забезпечення виробничої практики	
Рекомендована література	
<i>Основна (базова)</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сербін, А. Г. Фармацевтична ботаніка : підруч. для вузів / А. Г. Сербін, Л. М. Сіра, Т.О. Слободянюк ; за ред. Л. М. Сірої. – Вінниця : Нова Книга, 2015. – 488 с. 2. Фармакогнозія: базовий підруч. для студ. вищ. фармац. навч. закл. (фармац. ф-тів) IV рівня акредитації / В.С. Кисличенко, І.О. Журавель, С.М. Марчишин та ін. ; за ред. В.С. Кисличенко. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2015. — 736 с. 3. Практикум з ідентифікації лікарської рослинної сировини: навч. посіб./ [В.М. Ковальов, С.М. Марчишин, О.П. Хворост та ін.]; за ред. В.М. Ковальова, С.М. Марчишин, О.П. Хворост, Т.І. Ісакової.–Тернопіль: ТДМУ, 2014.–264 с. 	
<i>Допоміжна</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сербін А.Г., Сіра Л.М., Слободянюк Т.О. Фармацевтична ботаніка: Підручник / Під редакцією Л.М. Сірої. – Вінниця, Нова книга, 2007. -448с. Іл. 	
Інформаційні ресурси	
Сайт кафедри НФаУ. – Режим доступу: URL: http://gnosy.nuph.edu.ua/	
Сайт МОЗ України – http://www.moz.gov.ua	
Сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я – http://www.who.int/en/	

Сайт наукової бібліотеки НФаУ: <http://lib.nuph.edu.ua/>

Сайт Державної наукової медичної бібліотеки України – <http://www.library.gov.ua/>

Політика виробничої практики

Дотримання вимог до зовнішнього вигляду. Обов'язкове дотримання правил техніки безпеки та охорони праці. Обов'язкове відвідування аудиторних занять; ведення конспекту лекцій; виконання лабораторних робіт; оформлення результатів лабораторних робіт; виконання завдань для самостійної роботи з дотриманням вимог. Своєчасність відпрацювання пропущених занять. Діяльність здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Фахового коледжу НФаУ» ПОЛ А2.4-69-029 (<https://bit.ly/3vqIIBR>)

Розробник: В.В. Берестова, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії,
викладач-методист

Розглянуто та ухвалено на засіданні циклової комісії фармацевтичної хімії та фармакогнозії
Протокол від « 24 » серпня 2023 року № 1

Заступник директора ЗФПО з НР О.В. Гейко

Гарант освітньої програми Л.О. Горяча, к. фарм. н, спеціаліст вищої
кваліфікаційної категорії, викладач-методист